

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra filologických studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Gabriela Mrhalová

Název práce: Interkulturelle und nationale Aspekte im literarischen Werk von Adalbert Stifter: Zur Frage der Regional- und Nationalliteratur

Hodnotil (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Markéta Balcarová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce bylo zmapovat národnostní a interkulturní aspekty ve vybraných textech (Witiko, Bergkristall) Adalberta Stiftera. Cíl práce byl splněn.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Autorka si vybrala poměrně náročné téma, protože k A. Stifterovi existuje velké množství sekundární literatury. Podařilo se jí elegantně dosáhnout svého cíle tím, že se seznámila s dostatkem zdrojů ke Stifterovi i dobovému kontextu a že se omezila na dva vybrané literární texty pojednávající jednoznačně o problematice česko-německých (Witiko) a interkulturních vztahů obecně (Bergkristall).

V teoretické části autorka nejprve představuje Adalberta Stiftera (život a dílo) a odůvodňuje, proč je možné označit jej jednak za šumavského autora a jednak za autora rakouského.

V praktické části analyzuje román Witiko a povídku Bergkristall a poukazuje na pasáže propagující smířlivé soužití mezi Němci a Čechy v českých zemích (Witiko) a mezi kulturami obecně (Bergkristall). Své teze dokládá trefnými citáty z primární literatury a odkazuje na stávající sekundární literaturu, přičemž co se sekundární literatury týče, bylo by – vzhledem k tomu, že jí existuje velké množství – vhodné použít více zdrojů k vybraným literárním textům.

Analýzou autorka potvrzuje tvrzení Steffena Höhneho, že se v případě Stiftera jedná o představitele pozdního bohemismu. V práci ovšem chybí vysvětlení toho, co to (pozdní) bohemismus je, tuto informaci by bylo vhodné alespoň stručně doplnit.

Jako problematický se mi jeví název práce a nedostatečné vysvětlení toho, co je to regionální literatura (nemusí se jednat přece jen o díla tematizující daný region) a co je národní literatura (tento pojem autorka nedefinuje vůbec). Pokud autorka mluví o národnostních aspektech, je formulace v pořádku, pod pojmem národní literatury ovšem nelze rozumět pouze literaturu vztahující se na národnostní otázky. Pod pojmem národní literatury chápeme literaturu psanou v určitém jazyce na určitém území, aniž by bylo důležité, zda pojednává o národnostní tematice. (Pojetí národní literatury jako literatury spjaté s určitým jazykově definovaným národem má své kořeny v 19. století, to ale není důvodem proto, aby byl tento pojem používán v tak úzkém pojetí, jak činí autorka, aniž by své pojetí národní literatury přesně vysvětlila. I kdyby to učinila, tak by bylo obtížné do jazykově definované (české) národní literatury přiřadit německy píšícího Adalberta Stiftera.) Navíc se právě i literatury regionální (zejména v pohraničí) často zabývají tématem střetávání kultur. Z těchto důvodů by bylo vhodnější nechat problematiku definice regionální literatury a národní literatury stranou.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev je na velmi dobré úrovni, chyby (gramatické, stylistické, překlepy) se v textu vyskytují jen minimálně. Kapitoly jsou přehledně členěné, struktura práce dává smysl. Seznam a použití sekundární literatury je více méně dostačující, autorka dobře pracuje s primární literaturou – pro doklad svých tezí vybírá vhodné citáty. V seznamu literatury se vyskytuje pouze jedna chyba – v případě článků ve sbornících/časopisech autorka neuvádí strany v dané publikaci.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z práce je velice dobrý, myšlenky jsou srozumitelně formulovány, autorka se zabývá aspektem národnostních a interkulturních prvků ve vybraných textech a dochází k přesvědčivému závěru. Závěr není

originální, potvrzuje však dosavadní bádání ke Stifterovi (zcela originální myšlenku v případě A. Stiftera nelze v diplomové práci ani očekávat). Jediným nedostatkem je chybně použitý pojem národní literatury (viz výše).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Stiftera lze – jak vyplývá z Vaší práce – označit za rakouského autora, německého autora nebo šumavského (českého) autora. Souhlasíte s tímto tvrzením? Proč ano/ne?
2. Bohemismus chápe české země a vlastenectví teritoriálně, nikoli jazykově. Myslíte si, že by bylo vhodné namísto národních (jazykově definovaných) literárních dějin psát – vlastně v souladu s myšlenkami bohemismu – literární dějiny teritoriální – tj. nikoli dějiny české literatury, ale např. dějiny literatury českých zemí, kam by spadala právě i německy psaná literatura? Měly by takové dějiny ve srovnání s jazykově definovanými dějinami nějaký přínos navíc? Pokud ano, jaký?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): velmi dobře

Datum: 14.5.2024

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra filologických studií

Podpis:

KOPIE SE SHODUJE
S ORIGINÁLEM

Pozn.: Při nedostatku místa použijte zadní stranu nebo přiložený list.